

TAMPERE.
FINLAND

LUKEVA TAMPERE

Monikieliset lukutaitotyössä

Lukeva kunta –verkoston aamukahvit 9.4. 2026

Lukukoordinaattori Katja Saxholm

Tekemisen kaupunki

Elämäniloa.

Kaikkien Tampere
– hyvinvointi kuuluu
jokaiselle

Mielekkään vapaa-ajan
mahdollistaja

Oppimisen iloa
johtavassa
sivistyskaupungissa

Kestävyyttä.

Ilmastotyön
vastuunkantaja

Luonnon
monimuotoisuuden
suunnannäyttäjä

Omaleimaisista
kaupunginosistaan
ylpeä

Edelläkävijyyttä.

Vetovoimainen
osaamisen keskittymä

Kasvun veturi

Kansainvälinen ja
kiinnostava elämysten
kaupunki

Yhdessä.

S2-oppilaiden lukumäärä perusopetuksessa

- Tällä hetkellä S2-oppilaita on 3161, joista oman äidinkielen opetukseen osallistuu noin 49%
- S2-oppilaiden määrä on hieman noussut viime vuodesta.
- Oman äidinkielen opettajat tukevat oppilaiden äidinkielen kehittymistä luku- ja kirjoitustaidoissa. Kirjallisuuteen tutustuminen on osa oman äidinkielen opetusta.
- Omana äidinkielenä opetettavia kieliä on tällä hetkellä 25
- Viime vuonna kieliä oli 35. Oppilasmäärä ei ole vähentynyt, vaan opetuksen järjestämisen ehdot ovat tiukentuneet; minimiryhmäkoko on 12 oppilasta.

Valmistavan opetuksen oppilaat

Valmistavan opetuksen oppilaat

Tarkastelupäivä 1/25/2026

357

oppilasmäärä

37

Eri kansalaisuuksia

39

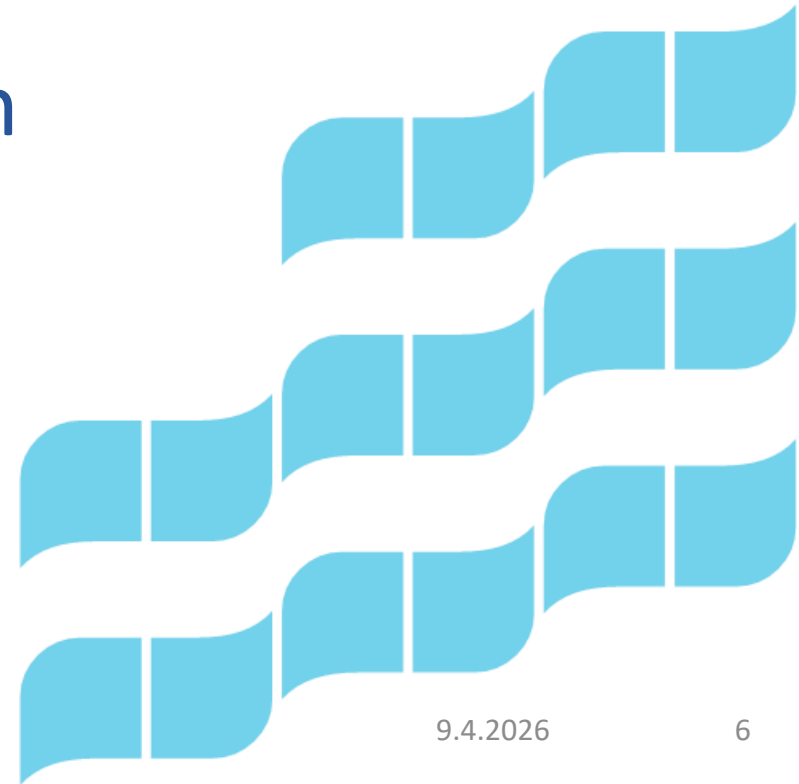
Eri äidinkieliä

Kielellisesti tuettu opetus eli KIETU

- Perusopetuksen kielellisesti tuettu opetus (KIETU) on **erityisopettajan** antamaa opetusta erityisesti maahanmuuttotautaisille oppilaille.
- KIETU-opettajat tukevat eriyttämistä, oppiaineiden opiskelua **suomen kielellä** ja mahdollistavat joustavia tukimuotoja.
- KIETU-opettajat vahvistavat oppilaan kykyä tuottaa ja ymmärtää erilaisia tekstilajeja tarjoamalla selkeän rakenteen ja kielellisen tuen **opetuskielessä**.

S2 vai Kietu?

- S2-opettajat opettavat S2-oppimäärää
- Kietu-opettajat opettavat pääosin lukuaineita, matikkaa ja alkuopetuksen suomen kielen tunteja

Kieli ja kulttuuriopettajat eli KIEKU

- Perusopetuksen kieli ja kulttuuriopettajat (KIEKU) toimivat luokissa ja koko kouluyhteisössä pedagogisena ja **monikielisenä tukena**.
- KIEKU-opettajat kehittävät oppilaan kielitaitoa omassa äidinkielessä muun opetuksen yhteydessä. He auttavat oppilaita ymmärtämään oppiaineen käsitteistöä ja tukevat oppimista omankielisesti.
- Tamperelainen innovaatio, vaatimuksena hyvä suomen kielen taito, lähes kaikilla on joku yliopistokoulutus

Henkilöstön osaaminen perusopetus

- **Kiertävät valmistavan opetuksen opettajat** työskentelevät säännöllisesti kaikissa kouluissa, joissa on **inklusiivisesti valmistavaa opetusta opiskelevia oppilaita**.
- Heidän tehtävänä on kehittää alkuopetuksen opettajien kielitietoisuuden opettamisen osaamista. Inklusiivisen valmistavan opetuksen malli toimii kaikissa kouluissa, pois lukien koulut, joissa on ryhmämuotoista valmistavaa opetusta monikielisen oppilasmäärän vuoksi.
- **Kielitietoisuustutor** on käynyt lukuvuoden 2025–26 aikana yläkouluilla kehittämässä opettajien pedagogisia taitoja kielitietoisissa opetusmenetelmissä. Lisäksi hänet on saanut kutsua alakouluille esimerkiksi opettajien ys-ajalle keskustelemaan aiheesta.

Henkilöstön osaaminen vaka+eo

- Henkilöstön osaamista vahvistetaan koulutuksilla, jotka tukevat monilukutaitoa, kulttuurisen moninaisuuden kohtaamista ja kielen oppimista.
- Yksiköiden kulttuurikasvatusvastaavien (KUKAt) roolia lukutaitotyössä kehitetään tarjoamalla heille kohdennettua koulutusta ja jakamalla osaamista sekä hyviä käytäntöjä säännöllisesti eri foorumeissa.
- KUKAt toimivat lukutaitotyön viestinviejinä yksiköissä, ja kielitietoisuustyöryhmä ohjaa ja tukee lukutaitotyön kehittämistä varhaiskasvatuksessa.

Haastavaa

- Lukuopetuksen järjestämistä yläkouluissa tulee pohtia käytännön järjestelyiden kannalta silloin, kun koulussa on puutteellisella koulutustalla myöhään maahan tulleita (8–9. luokkalaaisia) luku- ja kirjoitustaidottomia oppilaita. Heidän luku- ja kirjoitustaitonsa opettamiseen on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota.
- > Miten heidän opetus järjestetään?

Kirjasto

- Kirjaston kautta on mahdollista rekisteröityä saavutettavuuskirjasto Celian palveluiden käyttäjäksi. Celian kirjoja voivat käyttää kaikki, joille tavallisen kirjan lukeminen on lukivaikeuden, sairauden, vamman tai vastaavan syyn vuoksi vaikeaa.
- Kokoelmaan sisältyy selkokielistä aineistoa. Selkokieliyys huomioidaan tapahtumatoiminnassa, esimerkiksi selkosatutuokiot ja selkolukupiiri.
- Pirkanmaan kirjastojen yhteisestä lukuhaasteesta on tuotettu myös selkoversio.
- Kokoelmaan hankitaan aineistoa useilla eri kielillä. Tavoitteena on, että tamperelaiset löytäisivät itselleen luettavaa omalla äidinkielellään.
- Kirjasto tekee myös yhteistyötä Monikielisen kirjaston kanssa tilaamalla sieltä aineistoa ja mainostamalla sen palveluita.
- Peruskoulun opettajilla on mahdollisuus lainata luokalle yhteisesti luettavia kirjoja kirjasarjalainauksen kautta.